

Univerzita Pardubice
Fakulta zdravotnických studií

OPONENTSKÝ POSUDEK DISERTAČNÍ PRÁCE

Název práce: Ošetrovatelská problematika u pacientů po léčbě metastatických nádorů do krčních uzlin

Autor/ka: Mgr. Andrea Sedláčková

Doktorský studijní program: P5341 Ošetrovatelství

Oponent: doc. MUDr. Zdeněk Šubrt, Ph.D.

Aktuálnost tématu:

Předkládaná dizertační práce je věnována ošetrovatelské problematice u pacientů po léčbě metastatických nádorů do krčních uzlin. Autorka se zaměřuje na zajímavou problematiku, která je z pohledu péče o pacienty s maligním onemocněním hlavy a krku velmi žádoucí a aktuální.

Část práce je věnována i problematice klinického použití Redonovy drenáže v chirurgických oborech. Lze konstatovat, že význam, použití a typ drenáže v chirurgických oborech jsou v poslední době velmi diskutovány. Objevují se práce, které ukazují, že význam drenáže je na jednu stranu přeceňován, anebo naopak podceňován. Dokonce mohou být drény pro nemocného škodlivé a zvyšovat pooperační morbiditu. Přestože je v tomto případě práce zaměřena na aspekty Redonovy drenáže u chirurgie hlavy a krku, lze tuto problematiku, výsledky a závěry celé práce extrapolovat i na další chirurgické obory.

Celkové zhodnocení práce:

Autorka zpracovává ošetrovatelskou problematiku u pacientů po léčbě metastatických nádorů do krčních uzlin na 218 stranách své dizertační práce, která je rozdělena do 14 kapitol včetně příloh a seznamu použité literatury. Práce je doplněna 12 obrázky, 45 grafy a 61 tabulkami, které dobře dokumentují získané výsledky a statistické zhodnocení. U některých obrázků chybí uvedení zdroj či citace práce, že

kteřé byl patrně převzat (obr. 1 na straně 38, obr. 3-8 na straně 89 až 91). Literatura obsahuje 96 odkazů, včetně recentní naší a zahraniční literatury. Rozsah práce pokládám za adekvátní, ba dokonce nadstandardní.

V úvodních kapitolách autorka rozpracovává poměrně detailně současný stav problematiky nádorů hlavy a krku, zaměřuje se poměrně široce na epidemiologii, etiologii, symptomatologii a obecnou strategii léčby. Dále se věnuje mízní soustavě, uzlinovému syndromu krku, problematice blokových krčních disekcí a ošetrovatelské problematice. Poměrně velká část teoretického úvodu je zaměřena na drenáž, její historii a současnost, materiální stránku drénů a teorii funkce a proudění v drenážním systému. Samostatnou kapitolu, dle mého názoru velmi významnou, představuje problematika přístroje a čidel pro měření a záznam tlaku v drénech.

Celá práce si stanovuje deset cílů, což hodnotím jako nadstandardní počet na dizertační práci. Cíle práce jsou rozděleny na část experimentální, která je věnována tlakovým čidlům použitým v dalších experimentech a testování hodnoty podtlaku ve sběrných lahvích Redonovy drenáže. V klinické části autorka analyzuje sestavu operovaných nemocných a snaží se popsat obecnou charakteristiku pacientů s nádorovým onemocněním v oblasti hlavy a krku, a také hledá komplexní souvislosti mezi onemocněním, některými perioperačními faktory, pooperačními komplikacemi a komorbiditami. Domnívám se, že zvolená metodika odpovídá cílům práce a zvoleným pracovním hypotézám. Jako klinickou sestavu použila autorka prospektivně sledovanou skupinu nemocných indikovaných k chirurgickému výkonu pro nádorové onemocnění hlavy a krku, kteří byli operováni na Klinice otorinolaryngologie a chirurgie hlavy a krku Pardubické krajské nemocnice a.s., za časové období duben 2009 až červen 2011. Celkový počet 64 pacientů se může zdát hraničně velká skupina pro statistické zhodnocení, nicméně je nutné si uvědomit, že jde o prospektivně sebranou skupinu nemocných z jednoho pracoviště a naplnění adekvátního počtu nemocných pro přesnou statistickou analýzu představuje problém pro většinu klinických studií v chirurgických oborech.

Výsledky práce jsou poměrně přesně a detailně statisticky zpracovány na sedmdesáti stranách. Dominuje grafická prezentace v podobě přehledných a jasných grafů a tabulek. Diskuze je podána sumárně na konci výsledkové části, kdy autorka postupně, a domnívám se, že velmi racionálně diskutuje a analyzuje jednotlivé cíle a pracovní hypotézy. V závěru autorka stanovuje prohlášení sumarizující jednotlivé

problémy. Za nejcennější z pohledu vlastní klinické praxe a dopadů pro ošetrovatelskou péči považují závěry týkající se hodnocení podtlaku Redonovy drenáže, indikace ztráty podtlaku v drenážním systému a opětovném vytváření podtlaku pomocí stříkačky nebo centrálního sání. To je používáno na celé řadě pracovišť z ekonomických důvodů, nicméně jak autorka sama uvádí, je tato technika nepřijatelná a nevede k obnovení správné funkce drenážního systému.

Závěr:

- Domnívám se, že dizertační práce Mgr. Andrey Sedláčkové věnovaná ošetrovatelské problematice u pacientů po léčbě metastatických nádorů do krčních uzlin je po odborné stránce zpracována velmi kvalitně a na vysoké vědecké úrovni.
- Zvolené téma dizertační práce, zahrnující jak experimentální, tak klinickou část, považuji za velmi aktuální a originální. Musím upozornit i na velmi originální myšlenku sestavení a klinického použití senzoru hodnotícího podtlakovou hodnotu odsavných lahví Redonovy drenáže.
- Stanovené cíle práce byly splněny v celém rozsahu a byly statisticky dobře zpracovány. Cílem práce odpovídá vhodná metodika.
- Výsledky dizertační práce jednak odhalily souvislosti v etiologii a léčbě nádorů hlavy a krku, ale významnou měrou pomohly odpovědět na celou řadu otázek a problémů spojených s klinickým použitím Redonovy drenáže. Z výsledků práce jsou odvozeny adekvátní závěry, které jsou aplikovatelné do ošetrovatelské praxe.
- Ve své dizertační práci autorka prokázala na vysoké úrovni své vědecké schopnosti. Dokázala nejen zpracovat předloženou problematiku po stránce teoretické, ale byla schopna analyzovat předložené hypotézy v experimentu a klinické studii.
- Mgr. Andrea Sedláčková je autorkou šesti originálních a dvou sborníkových prací, které jsou věnované dílčí problematice řešené v dizertační práci. Domnívám se, že publikační aktivita je dostatečná.

Připomínky a dotazy:

- Autorka použila pro laboratorní testování podtlaku ve sběrných lahvích celkem 16

sběrných lahví. Pokládá tento počet autorka za dostatečný z pohledu validního statistického zhodnocení?

- Redonova drenáž představuje aktivní uzavřený drenážní systém s vysokým podtlakem. Jak se dívá autorka na klinické využití aktivních uzavřených drenážních systémů s nízkým podtlakem vytvářeným manuálně (např. Blakeovy drény, apod.).
- V závěru práce autorka uvádí, že Redonova drenáž je všeobecně podceňována. Na druhou stranu mohou drény představovat rizikový faktor, především z pohledu infekčních komplikací a vzniku píštělí po chirurgických výkonech. Jaký je názor autorky na uvedené negativní aspekty drenáže v chirurgických oborech.
- Autorka na základě vlastních měření konstatuje, že plastová harmonika je velmi nepřesným ukazatelem změny podtlaku. Harmonika začala reagovat až v době, kdy hodnota podtlaku byla -118 až 108 mmHg, což již představuje fázi kolapsu aktivního sání. Z tohoto zjištění lze usoudit, že by měla být správně sběrná lahev měněna již při prvním posunu plastové harmoniky, což dle mého názoru není v klinické praxi standardně prováděno. Vedly tyto dílčí výsledky ke změně praxe v péči o Redonovy drény na vlastním pracovišti autorky?

Práci doporučuji k obhajobě.

Přes drobné připomínky se domnívám se, že předložená práce je prací kvalitní, s detailně zpracovaným vlastním materiálem, s vyvozením závěrů a doporučení pro ošetrovatelskou praxi a jako taková splňuje podmínky kladené k dizertační práci podle paragrafu 47, odst. 4, zákona č. 111/1998 Sb. Proto ji doporučuji podstoupit k obhajobě.

V Hradci Králové dne 12. listopadu 2014

Podpis: 

Doc. MUDr. Zdeněk Šubrt, Ph.D.

Katedra válečné chirurgie

Fakulta vojenského zdravotnictví v Hradci Králové

Univerzita obrany Brno

Třebešská 1575

Hradec Králové

500 01